

Sygn. akt IV Ka 414/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Ireneusz Grodek (spr.)

Sędziowie SO Tadeusz Węglarek

SO Tomasz Ignaczak

Protokolant sekr. sądowy Agnieszka Olczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Izabeli Stachowiak

po rozpoznaniu w dniu 19 sierpnia 2014 roku

sprawy ***M. K.***

oskarżonego z art. 178a§4 kk

z powodu apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie

z dnia 26 maja 2014 roku sygn. akt II K 71/14

na podstawie art. 437 § 1 kpk, art. 636 § 1 kpk, art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami) ***utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;***

zasądza od oskarżonego M. K. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180,00 (sto osiemdziesiąt) złotych opłaty za drugą instancję oraz kwotę 20,00 (dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IV Ka 414 / 14

UZASADNIENIE

M. K. oskarżony został o to, że w dniu 28 grudnia 2013 r. ok. godz. 1.20 w ruchu lądowym na ul. (...) na parkingu restauracji (...) będąc wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości jechał jako kierujący samochodem m – ki S. (...) nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem 1,21 mg / l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. o czyn z art. 178a § 4 kk.

Wyrokiem z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie II K 71 / 14 Sad Rejonowy w Bełchatowie:

1. uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzuczonego mu czynu i za to na podstawie art. 178a § 4 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 69 § 1, 2 i 4 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na okres próby 3 lat;

3. na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 kk zobowiązał oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu;
4. na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego, co do wszystkich kategorii pojazdów, na okres 3 lat;
5. na podstawie art. 49 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 1000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
6. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania w dniu 28 grudnia 2013 r.;
7. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 złotych tytułem opłaty oraz kwotę 215,50 złotych tytułem zwrotu poniesionych wydatków.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył oskarżony, podnosząc zarzuty:

- obraży przepisów prawa materialnego – art. 178a § 4 kk poprzez błędną wykładnię pojęcia „ruch lądowy” i przyjęcie, że prowadząc przez ok. 5 metrów samochód osobowy na parkingu restauracji (...) w B. dopuścił się zarzuczonego czynu w sytuacji, gdy parking ten przeznaczony jest wyłącznie dla gości restauracji, a więc wąskiej grupy osób, przez co nie można go zaliczyć do miejsc, gdzie odbywa się ruch lądowy;

- rażącej niewspółmierności wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności i zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat w sytuacji, gdy stopień społecznej szkodliwości zarzuczonego mu czynu był niski, przejechany do zatrzymania odcinek drogi był krótki, miejscem popełnienia występku był przyrestauracyjny parking, pora była nocna, zaś sam oskarżony nie protestował zabraniemu przez ochroniarzy kluczyków.

W konkluzji oskarżony wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie go od zarzuczonego czynu, ewentualnie poprzez obniżenie wymierzonej kary pozbawienia wolności do 3 miesięcy z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat, a zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych do 1 roku, względnie o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Co do pierwszego z wymienionych wyżej zarzutów – rzeczywiście w jednym z przywołanych przez skarżącego judykatów Sąd Najwyższy wyraził – trafny z resztą – pogląd, że ruchem lądowym w rozumieniu nadawanym mu na gruncie kodeksu karnego może być traktowany tylko ruch w miejscach ogólnodostępnych dla powszechnego użytku, do których nie można zaliczać tych przeznaczonych jedynie dla wąskiego grona osób (wyrok z 5 maja 2009 r., IV KK 432 / 08, ONwSK 2009/1/1068). Podobnie w innych orzeczeniach SN podkreślał, iż chodzi tu nie o każde miejsce poza drogami publicznymi, lecz tylko o te nie zaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych, które są ogólnodostępne, jak np. drogi na terenach zakładów przemysłowych, budowlanych, szkolnych, lotniskach itp., na których często odbywa się ruch pojazdów i pieszych o dużym nasileniu (wyrok z 2 lutego 1998 r., III KKN 353 / 96, LEX nr 249165), że ruchem lądowym jest tylko ruch w miejscu powszechnie dostępnym (wyrok z 11 października 2000 r., IV KKN 250/00, LEX nr 51130). Zważywszy jednak na realia spraw, na gruncie których tezy takie były formułowane, wywieść należy wniosek, iż spod pojęcia „ruchu lądowego”, o jakim mowa w art. 178a kk, wyłączyć można jedynie te miejsca, które ze swej natury nie są przeznaczone do ogólnodostępnego ruchu, tj. których funkcją nie jest komunikacja rozumiana jako ogólnodostępna możliwość przemieszczania się z jednego miejsca do drugiego i nawet, jeśli mimo wszystko faktycznie ruch się na nich odbywa, to jednak to jest on sporadyczny i ograniczony do grona kilku osób np. właścicieli nieruchomości, czy osób przez nie upoważnionych. Chodzi o takie miejsca, jak np. podwórka, pola, łąki, sady, warsztaty naprawcze, garaże (por. cytowane wyroki SN z 5 maja 2009 r., z 2 lutego 1998 r., czy postanowienie SN z 19 maja 1978 r., VII KZP 13 / 78, OSNPG 1978 / 8 – 9 / 89). Nie będą jednak wyłączone te miejsca, które z istoty swej przeznaczone do komunikacji i stanowią wydzielony, przeznaczony do tego celu pas

ziemi (por. postanowienie Sądu Najwyższego wyrażony w z dnia 20 sierpnia 1976 r., VII KZP 11 / 76, OSNPG 1976 / 9 / 74). Dlatego zgodzić się należy ze stanowiskiem, że przestępstwo drogowe może być popełnione nie tylko na drodze publicznej, ale również poza nią - wszędzie tam, gdzie ruch pojazdów faktycznie odbywa się i w związku z czym istnieje możliwość zagrożenia bezpieczeństwa dla tego ruchu (np. na rampie kolejowej, drodze zakładowej, okresowo wyłączonym z ruchu odcinku szlaku kolejowego, zamkniętym torze kolejowym czy nawet ścieżce leśnej łączącej trzy miejscowości – por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 1995 r., WR 186/95, OSNKG 1996 / 3 – 4 / 19, por. Kazimierz J. Pawelec: Przestępstwo drogowe – glosa – WR 186/95, Monitor Prawniczy, 1998 nr. 11 i przytoczone tam orzecznictwo SN - postanowienie z 25 kwietnia 1979 r., V KRN 72/79, nie publ., wyrok z 21 września 1979 r., V KRN 208/79, nie publ., wyrok z 30 września 1982 r., Rw 841/82, OSNKG Nr 1-2/1983, poz. 11, oraz wyrok sierpnia 8.1979 r., V KRN 164/79, nie publ.). Do takich miejsc – poza drogami publicznymi – w pierwszej kolejności zaliczane są drogi wewnętrzne, którymi – w myśl art. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych – są drogi, **parkingi** oraz place przeznaczone do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg. Są nimi także np. drogi dojazdowe do obiektów użytkowanych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą (por. komentarz do art. 178a kk w: Kodeks karny. Komentarz, red. prof. dr hab. Ryszard Stefański, Rok wydania: 2014, Wydawnictwo: C.H.Beck, Wydanie: 8, opubl. Legali). Na drogach tych – zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym – stosuje się przepisy tego prawa w takim zakresie, w jakim jest to konieczne dla uniknięcia zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz dyrektywy wynikające ze znaków i sygnałów drogowych. Odnosząc to do realiów niniejszej sprawy – oskarżony w stanie nietrzeźwości poruszał się właśnie po drodze wewnętrznej w rozumieniu wyżej przedstawionym – przemieszczał kierowany przez siebie pojazd z miejsca parkingowego na bezpośrednio łączący się z nim ciąg komunikacyjny wprawdzie nie będący drogą publiczną, lecz przystosowany i wydzielony właśnie w tym celu, by odbywał się po nim ruch pojazdów i pieszych korzystających z ogólnodostępnego obiektu restauracyjnego użytkowanego przez podmiot gospodarczy. Możliwość poruszania się po nim nie jest reglamentowana do wąskiego grona kilku (np. wyznaczonych przez administratora obiektu) osób, lecz otwarty jest dla ruchu wszystkich (nieoznaczonych z góry) potencjalnych klientów lokalu. Jest to zatem miejsce ogólnodostępnego ruchu dla osób chcących skorzystać z usług lokalu – tak pieszych, jak i kierujących pojazdami mechanicznymi, czy też osób świadczących dla nich usługi transportowe (np. kierowców taksówek tzw. taxi), przy czym zapis utrwalony przez urządzenia monitorujące okolice lokalu wskazuje na to, iż taki ruch w czasie popełnienia zarzuconego oskarżonemu czynu rzeczywiście się w tym miejscu odbywał. W tej sytuacji zarzut ujęty w apelacji w kategorii obrazy prawa materialnego – art. 178a kk – nie mógł okazać się skuteczny.

Co do zarzutu rażącej niewspółmierności (surowości) orzeczonej kary pozbawienia wolności i środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych – Sąd Okręgowy również go nie podziela. Skarżący, motywując ten zarzut, ogranicza się do wskazania okoliczności o wymowie dla oskarżonego korzystnej, pomijając jednak istnienie tych mających wymowę przeciwną. Nie zauważa zwłaszcza, że oskarżony **za analogiczny występki odpowiada już po raz drugi** na przestrzeni stosunkowo krótkiego okresu czasu. Za przestępstwo te wymierzono wówczas oskarżonemu karę wolnościową (grzywny), która miała stanowić ostrzeżenie na przyszłość przed popełnieniem kolejnych tego typu czynów. Pomija też, że stężenie alkoholu w organizmie oskarżonego było niezwykle wysokie – 1,21 mg / l alkoholu w wydychanym powietrzu, co oznacza, że **niemal pięciokrotnie** przekraczało próg 0,25 mg / l, powyżej którego prowadzenie pojazdu po drodze publicznej traktowane jest jako przestępstwo. Po trzecie, to nie oskarżony dobrowolnie po krótkim odcinku czasu zrezygnował z dalszej jazdy, lecz jej kontynuację uniemożliwiła skuteczna interwencja pracowników ochrony. Po czwarte zaś, pomimo pory nocnej i poruszania się przez oskarżonego poza drogą publiczną, w miejscu tym nie ustał jeszcze ruch pieszych i pojazdów mechanicznych, o czym świadczy zapis utrwalony przez urządzenia monitorujące, dla którego kierujący w tak wysokim stanie nietrzeźwości oskarżony był dużym zagrożeniem. W świetle tych okoliczności oskarżony jawi się jako kierowca nieodpowiedzialny, o czym świadczy zwłaszcza dwukrotne już popełnienie przestępstw polegających na kierowaniu pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości, połączonych z bardzo wysokim stężeniem alkoholu w jego organizmie. Tego typu kierowców należy bezwzględnie eliminować z ruchu drogowego, albowiem są oni dla jego bezpieczeństwa bardzo dużym zagrożeniem. W szczególności zaś pamiętać należy, iż konsekwencje naruszeń fundamentalnej zasady trzeźwości, jaka obowiązuje uczestników ruchu drogowego, winny wyrażać się przede wszystkim w odpowiednio surowym zakazie prowadzenia pojazdów, albowiem jest to najważniejsze narzędzie w rękę Sądu, by tego typu kierowców z tego ruchu czasowo

eliminować. Pamiętając nadto o ustawowym zagrożeniu czynu przypisanego oskarżonemu (od 3 miesięcy do lat 5 lat pozbawienia wolności) oraz o granicach orzekania wspomnianego zakazu (od 1 roku do 10 lat), wymierzona oskarżonemu kara i orzeczony środek karny i tak są bliższe dolnym progom zagrożenia i nie rażą surowością w żaden sposób. To zaś, że oskarżony wykonuje pracę, przy której nieodzowne jest posiadanie uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych, nie stanowi wystarczającej przesłanki do łagodzenia odpowiedzialności. Skoro oskarżony ma takie właśnie zatrudnienie, to w sposób szczególny winien sobie zdawać sprawę z konsekwencji, jakie mu grożą w razie ponownego kierowania samochodem w stanie nietrzeźwości. W szczególności zaś winien pamiętać o tym, że łączyć się to będzie z okresową utratą prawa jazdy, która w jego przypadku będzie bardziej dolegliwa z uwagi na recydywę wynikającą z uprzedniego skazania za czyn z art. 178a § 1 kk. W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.